אין קאַלאַניאַל אָפּיס

(ספּעצ. פאַר "דאָס אידישע וואָרט")
פון א. ז. פען

— א, שוין אייך לאַנג ניט געזעען, שוין נייע צרות אין ארץ־ישראל? — מיט די ווערטער באַגריסט מיך אין קאַלאַניאַל אָפּיס דער באַאַמטער, ווען איך האָב זיך צו אים געמאַלדן.

— ניין, מיך האָט זיך סתם פאַרביינקט אייך צו זעען, — ענטפער איך אים אין דעם זעלבן גוטמוטיקן טאָן פון דער באַגריסונג.

צעלאַכט זיך שטאַרק דער באַאַמטער אין קאַלאַניאַל אָמט. זיין פאַרוויבערטע פּיפּקע פאַררוקט זיך נאָך טיפער צווישן זייגע צוין, טרייסלט זיך מיט אים אין זיין געלעכטער און זיין רויטער אָפּגעבראָנטער פּנים ווערט נאָך רויטער פון לאַכן.

— ווער קלערט היינט צו טאָג ווען ארץ־ישראל, — רעדט עס ווייטער, — ס'זיינען דאָ פאַראַן וויכטיקערער ענינים: דער פונט און דער דאָלאַר, וואָלן צום פאַרלאַמענט. זאָגט אַקאַרשט, — ווערט מיט אַמאָל גאַנץ פאַרטרוילאַך און בויגט זיך צו מיר אַרויבער איבערן טיש, — ווען מיר ביידע, טאָקע איר און איך, וואָלטן זיך באַשעפטיקט מיט פינאַנצן אַנשטאָט מיט קאַלאַניאַלע ענינים, וואָלטן מיר דאָך איצט געהאַט פראַנקן און דאָלאַרן אַנשטאָט פונטן, נאָך אַ גליק וואָס איך האָב געקאָנט פאַרן פריער קיין פראַנקרייך אויף מיין וואַקאַציע: היינט וואָלט איך זיך שוין אַזאַ לוקסוס ניט געקאָנט מער דערלויבן.

— ווייניק נחת האָבן מיר פון דער קאַלאַניאַל פּאָליטיק — זיפצט דער באַאַמטער. — אַרבעט איבערן קאָפּ. די קאַלאַניאַלע געלט פראַגע איז ניט אַזוי איינפאַך. דער קאַלאַניאַלער געלט דירעקטאָריוס, וועלכער זיצט אין לאָנדאָן און האָט צוטאָן מיט אַלע וואַלוטע פראַגן פון די קאַלאַניעס, האָט איצט אַ שווערע צייט. מען דאַרף געפינען אַן אויסוועג ווי צו סטאַביליזירן דאָס געלט אין די קאַלאַניעס. מילא, ענגלאַנד וועט זיך שוין אַרויסדרייען, אָבער אויף די "נייטיוס" האָט געווירקט דער פאַל פון דעם פונט זייער דעמאָראַליזירנד. מיר אַרבעטן איצט שווער צו געפינען אַן אויסוועג פון דער לאַגע.

— ניין, ס'איז גאָרניט אומגאַרמאָל וואָס דער ארץ־ישראל־דיקער געלט דירעקטאָריוס זיצט אין לאָנדאָן און ניט אין ירושלים, — דערקלערט מיר דער באַאַמטער ווייטער. — פאַרקערט, לאָנדאָן, איז דאָך דער געלט צענטער, וויייניקסטנס איז דאָך לאָנדאָן געווען די געלט בירזשע פון דער גאַנצער וועלט און איין דירעקטאָריום פירט אַן מיט אַלע פראַגן פון געלט טראַנסאַקציעס. אַזאַ אַקאַנצענטראַציע איז דאָך אין די אינטערעסן פון די באַטרעפנדע לענדער.

— וואָס וועט זיין מיט דער אַנטוויקלונגס פּלאַן קאָן מען נאָך איצט ניט זאָגן — רעדט דער באַאַמטער ווייטער. — ס'איז נאָך פאַראַן אַ ענג צייט און ווער קאָן איצט באַשליסן וואָס עס וועט זיין אין דריי חדשים אַרום, ווער ווייסט ווי די לאַגע וועט זיך אויסקריסטאַליזירן? ביז איצט האָבן מיר ניט אונטערבראָכן קיינע פון די אַרבעטן וואָס מיר האָבן אָנגעפאַנגען און אונזערע אויספאַרשונגען ווענן דער באַרן פראַגע אין ארץ־ישראל גייען דערביבער אויף ווייטער אָן.

* * *

— "ביי די וועי" — וועגדע איך זיך צום באַאַמטן, כלומרשט דרך אַנד, — מ'רעדט עפּעס אַז דער מופּתי פון ירושלים וועט באַלד ווערן אויס "שישקע" אין ארץ־ישראל.

— אָט קומט איר אַרויס מיטן אמת'ן לשון — ווענקט צו מיר דער באַאַמטער מיט אַ כיטרן שמייכל. — איך האָב געוואוסט אַז איר האָט זיך עפּעס געוואוסט דערווייל, און אַז איך האָב אַזאַ אייפאַך. דער קאַלאַניאַלער געלט דירעקטאָריוס, וועלכער זיצט אין לאָנדאָן און האָט צוטאָן מיט אַלע וואַלוטע פראַגן פון די קאַלאַניעס, האָט איצט אַ שווערע צייט. מען דאַרף געפינען אַן אויסוועג ווי צו סטאַביליזירן דאָס געלט אין די קאַלאַניעס. מילא, ענגלאַנד וועט זיך שוין אַרויסדרייען, אָבער אויף די "נייטיוס" האָט געווירקט דער פאַל פון דעם פונט זייער דעמאָראַליזירנד. מיר אַרבעטן איצט שווער צו געפינען אַן אויסוועג פון דער לאַגע.

— ניין, ס'איז גאָרניט אומגאַרמאָל וואָס דער ארץ־ישראל־דיקער געלט דירעקטאָריוס זיצט אין לאָנדאָן און ניט אין ירושלים, — דערקלערט מיר דער באַאַמטער ווייטער. — פאַרקערט, לאָנדאָן, איז דאָך דער געלט צענטער, וויייניקסטנס איז דאָך לאָנדאָן געווען די געלט בירזשע פון דער גאַנצער וועלט און איין דירעקטאָריום פירט אַן מיט אַלע פראַגן פון געלט טראַנסאַקציעס. אַזאַ אַקאַנצענטראַציע איז דאָך אין די אינטערעסן פון די באַטרעפנדע לענדער.

— וואָס וועט זיין מיט דער אַנטוויקלונגס פּלאַן קאָן מען נאָך איצט ניט זאָגן — רעדט דער באַאַמטער ווייטער. — ס'איז נאָך פאַראַן אַ ענג צייט און ווער קאָן איצט באַשליסן וואָס עס וועט זיין אין דריי חדשים אַרום, ווער ווייסט ווי די לאַגע וועט זיך אויסקריסטאַליזירן? ביז איצט האָבן מיר ניט אונטערבראָכן קיינע פון די אַרבעטן וואָס מיר האָבן אָנגעפאַנגען און אונזערע אויספאַרשונגען ווענן דער באַרן פראַגע אין ארץ־ישראל גייען דערביבער אויף ווייטער אָן.

* * *

— "ביי די וועי" — וועגדע איך זיך צום באַאַמטן, כלומרשט דרך אַנד, — מ'רעדט עפּעס אַז דער מופּתי פון ירושלים וועט באַלד ווערן אויס "שישקע" אין ארץ־ישראל.

— אָט קומט איר אַרויס מיטן אמת'ן לשון — ווענקט צו מיר דער באַאַמטער מיט אַ כיטרן שמייכל. — איך האָב געוואוסט אַז איר האָט זיך עפּעס געוואוסט דערווייל, און אַז אייך האָט זיך ניט סתם פאַרביינקט נאָך מיר. וואָס ווילט איר אָבער פון אונז, וואָס קאָנען מיר טאָן, דער מופּתי איז דאָך אַ פאַסנדע געלעגנהייט. אַז די באַשטימונגען האָט ער אַ גוטן אָפּנאַם אויפן הערצן פון דער "אייער" מופּתי, סער הערבערט סעמועל האָט אַזוי אַרויסגעזעצט אין אַ בריוו אַן אָפּנאַם אויפן הערצן פון דער "אייער" מופּתי, אַז ער האָט אַ גוט